

JOESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAINAPILAP

CLUJ 1936. V. ÉVFOLYAM
NOVEMBER 14.
265. SZÁM Szombal

Nincs és nem lehet

különbőség keresztény és zsidó vallású magyarok között. Ezt szögezte le a bihormegyei Magyar Párt választmányai. Tulajdonképpen annyira magától értetődő dologról van szó, hogy nem volna semmi szükség egy ilyen elvi jelentőségű megállapításra. Hiszen természetesen következik, hogy azok között a keresztény és zsidó vallású magyarok között, akik valóban magyaroknak tekintik magukat, nem lehet és nem szabad semmiféle különbséget tenni, sőt ezt a kérdést még csak fel sem lehet vetni. Egy legutóbb sajnálatos módon mégis felvetődött ilyen különbségtétel szükségessége azt, hogy a bihormegyei Magyar Párt újból és erőteljesen leszögezze ezt az elvi álláspontját. De talán még az sem ártott ez, akármennyire természetesen, hogy ilyesfajta különbségtételnek nem lehet helye, mert az utóbbi időben bizony hol itt, hol ott vetődnek fel, még komolyabb körökben is, egyes kritikai hangok ilyen vonatkozásban, amelyek érthetően bántják a magyarság mellett hiven kitartó zsidó rétegeket. Tehát minden tévedés és ellentét tisztázása céljából le kell végezni és határozott formában szögezni, hogy a keresztény és zsidóvallású magyarok között semmiféle megkülönböztetést nem szabad soha sem tenni. Azok a zsidók, akik a változott viszonyok ellenére is hűségesen kitartanak a magyarság mellett s vállalják velünk együtt a nehéz megpróbáltatásokat azokat a legnagyobb szeretettel és testvéri együttérzéssel kell mindig és mindenféle vonatkozásban kezelni. Ez magyar érdek és kisebbségi érdek egyaránt. Soha sem szabad tehát indokolatlanul megbántani azokat az érzékenységet, akik a testvéri érzést egy pillanatig sem tagadták meg a magyarság felé. De ettől eltekintve, még azokkal a zsidókkal szemben sem szabad támadásba kezdeni, vagy a kisebbségi sors érdekvállalását megtagadni, akik politikai értelemben is zsidóknak tekintik magukat, nemcsak vallási tekintetben, akit más szóval sem tekintik magukat zsidóvallású magyaroknak.

Hiszen ezeket is csak a kisebbségi sorsközösség tudata kapcsolja össze a magyarsággal. A kisebbségi sors pedig egyaránt nehéz magyarnak és zsidónak, tekintet nélkül a politikai állásfoglalásukra. Ha tehát ebben a tekintetben itt-ott hibák és tévedések és céltalanságok fordulnak elő, azokat nem szabad e' mérgezett forrásban kezelni, kiélezni és egymás elleni támadásra felhasználni. Inkább az ellentétek kiküszöbölésére, a politikai differenciák mellett is érvényesíthető szellemi, kulturális és gazdasági kapcsolatok megerősítésére, a támadási felületek eltüntetésére és általában szorosabb kapcsolatok-teremtésre van szükség. Annál kevésbé szabad azoknak az érzékenységet a legkisebb mértékben is megbántani, akiket a zsidó vallásukon kívül semmiféle más különbség nem választ el a magyarságtól.

„Olyan kevesen vagyunk mi magyarok — mondotta egykor gróf Széchenyi István, — hogy még az apagyilkosnak is meg kell bocsájtani”. Ha nem is valljuk ezt az elvet ilyen merev formában, akkor is azt az elvet mindenesetre sziklaszilárdan kell vallani, hogy a

testvéri érzésben összekapcsolódott keresztény és zsidóvallású magyarok egységét soha semmiféle formában nem szabad megbontani. Mert ez a két kisebbségi réteg lassu és fokozatos elpusztulását segítené csak elő, amit józan fővel senki sem kívánhat. Soha senki.

(w.)

A Times írja:

Az olasz-angol viszony szabályozása most mindennél fontosabb

Befejeződött a bécsi hármaskülgyminiszteri tanácskozás -- Allóharcok folynak Madrid külvárosában és a főváros körül -- Budapestre utazott Ciano olasz külgyminiszter -- Véget érték Beck lengyel külgyminiszter londoni tárgyalásai

(LONDON.) (Reuter.) Az Eden-Beck tárgyalások, melyekről hivatalos jelentést nem adtak ki, megállapíthatólag erősen izgatják a sajtót, amely különböző és teljesen ellentmondó kommentárokat fűz az eseményhez. Egyedül a Times regisztrálja minden megjegyzés nélkül magát a tény, amiből egyesek és talán nem helytelenül, arra következtetnek, hogy a megbeszéléseknek egyelőre informatív jellegük volt. Annál határozottabban foglal állást a nemzetközi sulyban első helyen álló nagy lap az olasz-angol meg egyezés szükségessége mellett, aminek most, hogy a bécsi konferenciát a paktum-államok és Németország politikai összehangoltságának szolgáltatta bizonyítékát, igen nagy jelentőséget tulajdonít. Az olasz-angol viszony szabályozása most mindennél fontosabb — írja — mert ez Anglia és a közép-európai blokk óriási közötti helyzet tisztázását jelenti. Nem kell elfelejteni, hogy ma Róma négy főváros nevében beszélhet és ezt teljes joggal teheti, mert Róma, Berlin, Bécs és Budapest egymásra utaltsága kétségen kívül fenn áll. A francia sajtó is megjegyzi, hogy ellentét a paktumállamok között és Berlin között sincsenek. A kormány hivatalosa hozzáfűzi, hogy az a békés szellem, mely a bécsi értekezlet jegyzőkönyvéből kicsendül, arra enged következtetni, hogy Európában a komoly megegyezés és megbékülés utjai nincsenek elzárva. Az egyes jelentések különben a következők:

északi csapatok is erőltetett meneteléssel igyekeznek a fővárosba, amelyet most már mindkét fél kímélni igyekszik. Valenciából érkezett hírek szerint Del Bayo elhatározta, hogy visszautazik Madridba, hogy az ottan maradt külföldi követségek közvetítésével tárgyalásba bocsátkozzék a felkelőkkel Madrid kímélése és átadása tárgyában. Valenciából jelentik továbbá, hogy tegnap délután a város déli részén a védők ellentámadásba mentek át, amit sikerült azonban az ostromlóknak tetemes veszteségek árán meghiusítani. Végül a Stefani jelenti, hogy Franco tábornok öccse, az ismert repülő Amerikából Olaszországba érkezett és ott a sajtó képviselői előtt kifejtette, hogy bátyja mozgalmának nincs monarchisztikus jelentősége. Nem akar királyságot. Erős nemzeti spanyol köztársaságot kíván, melyet a rend teljes helyreállításáig a katonai diktatura fog előkészíteni.

SORRA CSERÉLIK KI BERLINI KÖVETEIKET A DÉL-AMERIKAI ÁLLAMOK

(BERLIN.) (NTI.) Tegnap mutat be Hitler kancellárnak br. Neurath külgyminiszter jelenlétében megbízólevelét az új argentinai követ és meghatalmazott miniszter. Ugyancsak tegnap mutatkozott be Bolívia új megbízottja is. Hitler kancellár mindkét diplomatát villásreggeli láta vendégül.

Befejezték a bécsi konferenciát

(BÉCS.) (MTI.) A paktum-államok külgyminisztereinek tanácskozásai tegnap délután véget értek. A kiadott hivatalos jelentés szerint a legszívélyesebb hangnemből folytatott tárgyalások folyamán kialakult az a vélemény, hogy a három állam gazdasági együttműködése fellette kívánatos és szorosabbá fűzése ajánlatos. Schmidt beszámolóját a júliusi német-osztrák egyezményről Ciano és Kánya, Ciano beszámolóját az olasz-német tárgyalásokról Schmidt és Kánya vették megelégedéssel tudomásul. Megállapítást nyert, hogy a Dunamedence problémájának elintézése ügyében teljes az összhang a paktum-államok és Berlin között, továbbá, hogy Magyarország fegyverkezési joga elvitathatatlan és ezért annak nemzetközi elismertetése szükséges. Megjegyzégre a hivatalos jelentés, hogy Magyarország és Ausztria hivatalosan elismerik Abesszinia annexióját és hogy a legközelebbi külgyminiszteri találkozó később meghatározandó időpontban Budapesten lesz.

CLANO BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) (MTI.) Ciano gróf és felesége ma délután érkeznek Budapestre, ahol ünnepélyes fogadtatására nagyarányú előkészületeket tettek. A keleti pályaudvartól a Ritz-palotáig, ahol Ciano lakni fog, az épületeket fellebogózzák és a társadalmi egyesületek, valamint a község fognak sorfalat állani. Az érkezt a magyar rádió is közvetíteni fogja.

BECK ELUTAZOTT LONDONBÓL

(LONDON.) (Reuter.) Beck lengyel külgyminiszter tegnap délután a London-Dower expresszen hazatért. Bucsztatására a lengyel követség tisztikarán és a követen kívül megjelent Eden külgyminiszter is. Eden a Reuter munkatársa előtt megelégedését fejezte ki a

MADRIDBAN ÁLLÓHARC FEJLŐDÖTT KI

(TOLEDÓ.) (Reuter.) A támadók és védők egyaránt igyekeznek jelenlegi állásaikat kiépíteni. Megállapítható, hogy Francoék ilyen nagymérvű ellenállásra nem számítottak és ezért most sürgős csapatösszevonást rendeltek el a vidékről. Így az

Megérkeztek az őszi és téli férfiszövetek

TIRMAN

posztóáruházába. Str. Reg. Maria No. 26.

Beck-kel folytatott tárgyalások eredménye felett és — amint mondotta — reméli, hogy a lengyel ananieria is a legjobb ipmresszionnal tavozott.

NAGYKÖVETSEGGÉ EMELTE JAPAN A VARSÓI KÖVETSEGET

(TOKIO.) (Reuter.) A tegnapi megtartott minisztertanácson elhatározták, hogy a varsói követséget nagykövetséggé emelik. A japán külügyi hivatal ezen eljárását a következőképp indokolta: Lengyelország, mint összekötő állam a Szovjet és Németország között Japánra nézve nagyon fontos helyzetben van. Szükséges tehát, hogy Varsót különösebb diplomáciai megfigyelő állomássá emeljék.

A BENEMAVATKOZÁSI ALBIZOTTSÁG HATÁROZATA

(LONDON.) (Reuter.) A benemavatókonferencia semlegességi albizottsága tegnapi délelőtti határozatot hozott a spanyol határválság ellenőrzésére vonatkozó indítvány felett. A határozat a javaslatot elfogadta és utasította az albizottságot, hogy szavazásra terjessze elő a főbizottság elé. Ez tegnap délután, amikor is a plenáris konferencia lord Plymouth elnöke alatt összeült, megtörtént. A főbizottsági ülés lefolyásáról és a szavazásról a késő esti órákig nem érkezett jelentés.

ÖSSZEÜL A FASISZTA NAGYTANÁCS

(RÓMA.) (Stefani.) Mussoini rendeltére jövő hét szerdáján összeül a fasiszta nagytanács, amikor is a Duce beszédet mond, melyben a külpolitikai helyzetet ismerteti. A beszéd iránt, tekintettel a bécsi tárgyalásokra és Ciano gróf közeli angliai útjára már is világszerte nagy az érdeklődés.

EGYRE BONYOLÓDIK A DANZIGI HELYZET

(DANZIG.) (Reuter.) A rendőrprefektus tegnap elköszönt a két lengyel lap példányait, mert azok egy lengyel bántalmazásáról írtak valótlán cikkeket. Egyben kihallgatáson jelent meg a danzigi lengyel ügyvivőnél és felkérte, hogy hasson oda, hogy a lengyel sajtó szüntesse be provokatív magatartását. Danzig szabadállammal és német polgársággal szemben.

AZ OROSZORSZÁGI FORRADALOM

(RIGA.) (Reuter.) Legújabb je-

lentések szerint a fasiszta forradalmi megmozdulás sokkal komolyabb jelentőségű, mint azt az első jelentésekből gondolni lehetett. Moszkvában mindenhol nyugtalanító hírek érkeznek, úgy, hogy a belső rend helyreállítását maga Vorosiloff, az európai orosz hadsereg vezetője volt kénytelen megkezdeni. Nagy csapat-elmozdításokról és helyőrség kicserélésekről érkeznek jelentések. A helyzetet nehezíti az is, hogy a trotzkijista-mozgalom is újból felütötte fejét. Ez utóbbit állítólag a különböző címeken a Szovjet-területre érkezett külföldi kommunisták szítják, miért is tegnap megkezdet-

ték az idegen bolsevikiek összefogását és igazolását. Tegnap éjszaka elfoglaltak többek között egy ismert nevű lengyel kommunista vezért is, aki már régebbi idő óta tartózkodott Moszkvában és a cseka tagja is volt. Szigorú őrizet alatt állanak továbbra is a külföldi diplomáciai testületek épületei is, olyannyira, hogy az angol ügyvivő erősen tiltakozott az eljárás ellen. Híre érkezett annak is, hogy Stalinnak, — aki betegsége vagy halála (?) folytán nem tartózkodik Moszkvában, Vorosiloff foglalta volna el helyét és így nem csak hadseregtőparancsnok, hanem pártfőtitkár is lett egy személyben.

Az angol fasiszta párt tiltakozása a rendvédelmi törvény ellen

(LONDON.) (Reuter.) Mos'ey, az angol fasiszta-párt vezetője tegnap a sajtó képviselői előtt tiltakozott az új rendvédelmi törvény ellen. Nevezetesen a gyülekezési jog és a formaruha viselésének eltávolítása miatt. Amint mondotta, az utóbbi évek alatt az angol rendőrség egyetlen fasisztát se tartóztatott le zavargás-

vagy rendbontás miatt, ugyanakkor a fasisztaellenes alakulatok több, mint 400 emberét vették őrizetbe. Jogtalan a formaruha viselésének eltávolítása is, ami legjobb propagandaeszköztől fosztotta meg a pártot, miért is a rendtörvény ellen minden megengedett eszközzel harcolni fog.

Horthy köszönete Hitler kancellárnak

(BERLÍN.) (NTL.) Horthy Miklós kormányzó Sztójai Döme miniszteri osztálytanácsos és egy négytagú delegáció útján köszönetét fejezte ki Hitler kancellárnak a Gömbös miniszterelnök halála alkalmá-

ból tanúsított őszinte részvéte miatt. A delegáció Horthy Miklós sajátkezűleg írt levelét és dedikált fényképét tegnap nyújtotta át a berlini konceklári hivatalban a Führernek.

Nincs politikai jellegű a párisi élelmiszerüzemi munkás-sztrájkoknak

(PARIS.) (Havas.) A párisi élelmiszerüzemek munkásai tegnap várakozóan sztrájkba léptek. A munkás szakszervezeti vezetőség a munkaszünetelés kezdetével egyidejűleg hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben bejelenti, hogy a sztrájk jogtalanul elbocsájtott munkások miatt tört ki, politikai jelentőségű és mindaddig tartani fog, míg a munkások elégtételt nem kapnak, illetve, amíg ismét vissza nem veszik őket. E pillanatban már 1500 ember sztrájkol a fővárosban.

OLASZORSZÁG ALKOTMÁNYREFORMJA KÉSZÜL

(RÓMA.) Hírek szerint rövidesen nagyszabású alkotmányreformot valósítanak meg. Eszerint megszüntetik a képviselőházat és az egyes mi-

nisztériumok államtitkári tisztségeit. Ugyanakkor a kormányfő hatáskörét kiszélesítik.

MADRID KÜLVÁROSAIBAN FOLYIK A HARC

(MADRID.) A tegnapi harcokról a jelentések ellentétesek. A nemzetiek és a kormánycsapatok egyaránt győzelmeiket jelentenék. A kormány híradása azt közli, hogy az ellenség összes támadásait visszaverték és az a nagy offenzíva, amely Manzanares folyó hídfőjének elfoglalását célozta, megheiusult. Ugyancsak ő jelenti, hogy Avillában husz nemzet repülőgépet megsemmisítettek. A felkelők ugyanakkor hasonló győzelmeiket jelentenék. Tény csak az, hogy Madrid külvárosaiiban follik a harc.

Ha a terményárak utóbbi hetekben történt változásait figyeljük, akkor a búzánál jelentékeny emelkedő ártendenciát tapasztalunk. A búza mázsája október 5-én 400 lej volt, amely 22-ig 35 lejjel emelkedett. Néhány nap múlva kisebb olcsóbbodás állt be és a búza 430 lejen megszilárdul. Az árpanál is drágulást látnunk és az ára 295-ről 325 lejre szökött fel, itt azonban szintén állandósul. A zab ára kisebb hullámozást mutat, jelentéktelen emelkedési tendenciával. Szembeszökően nagy az emelkedése a mák árának, amely néhány hét alatt 1900 lejről 2300 lejre ugrott fel. Ennek az oka kereskedői körök véleménye szerint a kínálkozó sok exportlehetőség. A liszt árának alakulása párhuzamosan kíséri a búzáét. Október 22-én a 0-as liszt elérte a 900 lejt is, majd a 880 lejes árnívóval szilárdult meg. A málliszt ára változatlan maradt.

A termények ára általánosságban az utóbbi néhány hét alatt hirtelen emelkedést mutat, amelyet kisebb olcsóbbodás, majd pedig szilárdulás követett.

AZ OROSZ-OSZTRÁK-NÉMET-MAGYAR ÖSSZEFOGÁSNAK NINCSEN KÖZE A HÁBORU ELŐTTI HÁRMAS SZÖVETSÉGHEZ

(RÓMA.) A Giornale d'Italia vezércikke megállapítja, hogy a olasz-abesszin imperiumok a bécsi hármashoz képest Ausztria és Magyarország által történt hivatalos elismerése a három államot még jobban összefűzte. Magyarország és Ausztria számára ezek után Abessziniában igen kedvező gazdasági lehetőségek kínálkoznak.

A lap a Daily Telegraphnak válaszul megállapítja, hogy az olasz-magyar-osztrák-német összefogásnak semmi köze sincs a háboru előtti hármashoz. Majd megjegyzi, hogy a háborúban vesztes nemzetek közül csak Magyarország és Bulgária nem szereztek vissza fegyverkezési egyenjoguságukat. Olaszország azonban ebben a tekintetben mindig kész a segítségükre lenni.

TIZENKILENCMILLIÓ HADIROKKANT KÖZÜL 17 ÉV ALATT KÖZEL TIZENÖTMILLIÓ MEGHALT

(MÜNCHEN.) A német hadügyminisztérium egészen rendkívüli statisztikát tett közzé, amely meglobbentően hat. Ugyanis a statisztika a világháború hadirokkantjaival foglalkozik és megállapítja, hogy összesen 19 millió ember lett hadirokkant. Tizenhét év alatt ezek közül 14 millió 763 ezer meghalt, tehát már csak 4 millió 247 ezer hadirokkant él még. Ezeknek pedig husz évvel a világháború után még mindig szükségük van orvosi kezelésre.

— O' Neill nyerte az irodalmi Nobel-díjat. Stockholmi jelentés szerint az irodalmi Nobel-díjat O' Neill, a híres amerikai regény- és színműíró nyerte meg.

MEGJELENT

A LEGÚJABB MAGYAR

DALOSKÖNYV

Tartalmazza a

Csavargóleány
Csárdás
Csodahajó
Pármahercegnő
slágereit.

Kapható minden dohány-
tözsdében és újságkioszkban
Ára 7 Lei.

Újból emelkedtek a terményárak

(CLUJ.) A helyi árutözsdén a tegnapi zárásig a következő árak alakultak ki: Búza 77—78 kg.-os 2—3 százalékos idegen anyaggal 430 lej, árpa 59—60 kg.-os 4—5 százalékos idegen anyaggal 325 lej, zab 40 kg.-os 3—4 százalékos idegen anyaggal 295 lej, régi kukorica 320, új kukorica

260, mák 2300, lóheremag 8 százalékos 2300—2400, lucernamag ugyan-
csak 8 százalékos 2400—2500 lej
liszt 0-s 880, 4-es 810, 5-ös 780, in-
tegrális 78 százalékos 760, 80 száza-
lékos 755, málliszt I. oszt. 250, II
osztályu 115. lucerna, lóhere 155 és
buzaszalma 90 lej.

Illetéktelennek mondotta ki magát a járásbíró a vizóra-perek eldöntésére

(CLUJ.) A vízüzem igazgatósága az új közigazgatási törvény megjelenése után, — mint ismeretes — százával szereltette fel a vizórákat azokhoz a házakhoz, ahol még nem volt. Miután a közigazgatási törvény 232. szakasza szerint a vizórák szerelési költségeit az üzemnek kell viselnie és a törvény átmeneti intézkedései erre nem vonatkozhatnak, a háztulajdonosok a szerelésről kiküldött számlát kifogásolták és a vízüzem igazgatóságához beadott fellebbezésben a szerelési költségek megfizetését megtagadták, illetve erőszakos behajtás esetén az üzem minden okozott kárért felelőssé tettek. A vízüzem ezekre a beadványokra néhány szavas iratban válaszolt, amelyben a törvény egyoldalu magyarázata folytán a kifogásokat elutasította.

Az elutasítás ellen a háztulajdonosok a járásbíróhoz fordultak megállapítási kereset formájában, miután a vízüzemi szabályrendeletben megjelölt felelősségi fórumhoz, a helyi közigazgatási bírósághoz ismételt hiába fordultak jogorvoslásért. A volt revíziós bizottság (jelenleg közigazgatási bíróság) ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a cluj-i vízüzem kereskedelmi alakra helyezett üzem, te-

hát nem városi intézmény s mint külön jogi személyiséggel rendelkező kereskedelmi vállalat a rendes bíróság jurisdikciója alá tartozik. Ezt a határozatot ismételtén kimondta a helyi közigazgatási bíróság mindkét tanácsa és többször elutasította azokat a kereseteket, amelyeket a vízüzemi szabályrendelet alapján adtak be hozzá.

A járásbíróhoz beadott megállapítási keresetek közül az első tegnap került tárgyalásra, dr. Coza járásbíró előtt. A panaszos képviselője a vízüzem pergató kifogására, — hogy tudniillik a vízüzem hatósági intézkedései ellen a közigazgatási bírósághoz kell fordulni, — ismertetve a joggyakorlatot, bizonyítván, hogy a volt revíziós bizottság az ilyen keresetekben nem tartja magát illetékesnek. A járásbíró ezen érvek ellenére mégis illetéktelennek mondta ki magát a perek tárgyalására s a keresetet elutasította. Természetes, hogy ez ellen az érdekelt tulajdonosok felebbezést fognak beadni a törvényszékhez. Esetleg a semmitőszék döntését is kikérlik, mert hiszen valamelyik bíróságnak mégis csak döntenie kell abban, hogy ki fizeti meg a vizórák szerelésének árát.

Sztrájktrórákkal igyekeznek letörni a Hirsch-testvérek tojásexportőr-cég alkalmazottainak méltányos bérharcát

(CLUJ.) Néhány nappal ezelőtt a Hirsch testvérek Regele Ferdinand-uti tojásexport cég szakmunkásai, számszerint huszan, bérharcot kezdték. Ugyanis a cég alkalmazottainak — amint azt a munkaügyi felügyelő-éghez beadott panaszukban előadták — nagyon rendezetlen volt a helyzetük. Az alkalmazottak főleg azt sérelmezték, hogy két-három heti munka után felmondás nélkül bocsájtották el őket, majd később újra alkalmazást nyertek, de csak átmeneti időre. A cég alkalmazottai a munkaügyi felügyelőséget kérték, hogy sérelmeikre a milliós vagyonnal rendelkező célnél jogorvoslást nyerjen.

Néhány napon keresztül folyt a tárgyalás, azonban a cég igazgatója, dr. Hirsch Ferenc elzárkózott a szakmunkások követelésének teljesítésétől s végül is a tárgyalások annyira elmeresedtek, hogy néhány nappal ezelőtt a alkalmazottak ismét csak sztrájkba léptek. A tojásexport cég ekkor sztrájktrórákkal próbálta munkásait helyettesíteni. Bukovinából hozatott szakmunkásokat, akik nem ismerve az itteni helyzetet, elfoglalták helyeiket, de két napi munka után hazautaztak, mert nem akarták munkatársaik megkezdett harcát letörni.

Ezután következett a régi recept. A sztrájkolókat feljelentették a rendőrségen, hogy kommunisták. Na-

pokig folyt ebben az ügyben is a vizsgálat, de végül is beigazolódott, hogy a husz családos embernek semmi köze sincsen a kommunizmushoz. A cég ekkor újabb sztrájktrórákat hozatott, névszerint Mann Hermann deji, Heinrich sarmasi, Carl Liths timisoarai és egy nő személyében, akik jelenleg is végzik a sztrájkoló munkáját.

A Hirsch cég merev álláspontját munkásai jogos követelésével szemben annál kevésbé lehet megérteni, mert a tojás külföldre való exportálása nagyon jól jövedelmező foglalkozás s a vállalat rövid időn belül jelentős vagyonra tett szert. Így teljesen érthetetlen munkásaival szembeni magatartása.

Egyébként jelen pillanatban még mindig áll a sztrájkoló munkások harca. Az alkalmazottak szövetsége legutóbbi ülésén kimondta, hogy minden magánalkalmazott egy napi fizetését ajánlja fel a sztrájkoló családok emberek felsegélyezésére s ez a lépést hasonlóan követni fogják a többi szakszervezetek tagjai is. — Ugyanakkor azt is kimondták, hogy amennyiben záros határidőn belül a sztrájkmozgalom nem végződik kibéküléssel, úgy a husz munkás nevében évekre visszamenőleg perelni fogja a céget az elmaradt törvényes szabadságidő és a kifizetetlen túlórák ellenértéke miatt, ami jelentős összeget tesz ki.

Giurgiu János dr., mint szemtanu nyilatkozik a predeali vonat-összeütközésről

Százmillió lej a CFR kára

(CLUJ.) A hétfőn hajnalban történt predeali vonatösszeütközés szerencsés utasai közé tartozott az ismert cluj-i kriminalista, Giurgiu János dr. is, aki egy tárgyalásra uta-

zott a semmitőszékhez s ugyanazon a gyorsan tette meg útját, amely összeütközött a mozdonyszerelvényvel. Felkértük dr. Giurgiu Jánost, hogy mondja el személyes benyomásait a

Ha

Gheorghe Stanoiu-

tól

Ma

SORSJEGYET VESZ

Holnap

MILLIOMOS LEHET

Siessen,

vásároljon sorsjegyet

Gheorghe Stanoiu

Cluj-i fiókjától

PIATA UNIRII No. 7.

vasuti balesetről. A kiváló ügyvéd ezekben tükrözteti vissza a rémes pillanatok képét:

— Még nem élttem át vonatösszeütközést s így ennek a predeali szerencsétlenségnek képe mélyen belém vésődött. A gyors szerelvényét két mozdony vontatta s a mozdonyok után a miniszteri szalonkocsit kapcsolták, amelynek erős ércfalai vannak. Ebben utaztak Pop Valer dr. miniszter, továbbá Román Valér, aztán a kereskedelmi minisztérium igazgatója s Pop Valér unokaöccse is. A miniszter kocsija után következett a mi harmadosztályu vagonunk. Új Astra vagon. Szintén fémfalakkal. Ez volt a szerencsénk, mert ha fából van, menthetetlenül pozdorjává törik és ez a sors érte volna az utánunk következő kocsikat is.

— A mi kocsink tömve volt. Sokan a folyosóra vonultak. Mi bent szunyókáltunk. Egyszerre csak óriási robajra riadtunk fel szenderegésünkből. Az első pillanatban azt hittem, ágyut süttöttek el. Mindjárt a robbanás után reánk hullottak a csomagok s mi egymásra estünk a kocsi padosára. A világítás kialudt. Egy-két pillanat múlva a nagy sötétségben kívülről velőtrázó jajveszékélés hallatszott. Segítség! Segítség! — kiabálta több hang is. Végre felillant az első gyufaszál s kezdtünk jobban magunkhoz térni. Nagynehezen ki tudtam mászni a reámesett emberek és tárgyak alól, gyufát gyújtottam magam is. Több, mint egy óráig álltunk ott tanácstalanul. Senkinek nem volt lámpája. Orvos sem volt sehol. Köz-

ben szakadatlanul hallottuk a rémes segélyordítást. Kocsink folyosójának utasai közül hárman kiestek s ezek beleszorultak a kerekek közé. Szerencsére nem halálos helyzetben. A lábuk veszett oda. A vonat egyik kisé-rője a legközelebbi órházig szaladt s onnan értesítette Predeált, majd Predeál Brasovot a szerencsétlenségről. Végre kaptunk Brasovból egy gépet. De orvost nem. A személyzet kiszabadította halálos helyzetükből a kerekek és sín közé szorult utasokat s a gép bevontatta a szerelvényt Brasovba, ahol aztán a sebesültek is megfelelő ápolás alá kerültek. Cso-dálkoztam a predeali forgalmi tiszt hanyagságán, aki a gyors megérkezése előtt kibocsájtotta az öt mozdonyból álló vonatot. Ezt az öt mozdonyt csak a mi Predeálra való megérkezésünk után lett volna szabad elindítani. De csodálkoztam a váltókezelőn is, sőt a mozdonyok első vezetőjén, Taflanon is, akinek tudnia kellett volna, hogy szembe jön vele a mi vonatunk. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, ez a mi mozdonyvezetőnk éberségének köszönhető, aki későn bár, de még mindig elég idejében vette észre a közelgő veszedelmet s hirtelen lefékezte vonatunkat. A héf tönkrement mozdonyban elszenvedett kincstári kár 100 millió lej. Nagy szerencse, hogy a karambol nem bent az alagutban történt, hanem közvetlenül azon kívül, mert ez esetben az összes utasok elpusztultak volna a rettenetes füst miatt.

Belpolitika

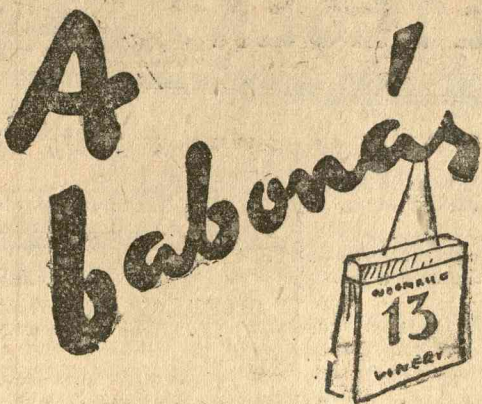
Az Universul, a Dimineata és az Adeverul vezércikkben méltatják a világháború utáni fegyverszünet évfordulóját.

„Még a halál is kifáradt már a gyilkolásban.” Legkimerítőbben a Dimineata foglalkozik a fegyverszünet évfordulójával. „A történelem legnagyobb összetűzésének örült harapófogójában az emberiség gyászruhát öltött. Még a halál is kifáradt a gyilkolásban. És ebben az évben egy trombitás hirtelen kiugrott a lövészárokból és elfújta a legszebb melódiát, amit emberi fül hallhatott, a „tüzet szüntess”-t. 1918 november 11-e volt. És megkezdődött a földön a béke. Leírva ezt a mondatot, reszket a toll kezünkben. Majdnem két évtized után is hatalmas, keblet dagasztó örömmel ünnepeljük meg a fegyverszünet évfordulóját, helyezük el koszorúinkat a hősök emlékművén, a kormányok pedig fogadást tartanak... A mi örömünk azonban csak akkor lesz teljes, hogy ha a kűrös örök időkre fújta meg a béke himnuszát, ha nem lesz csak üres szó a mondat: „Nem akarunk háborút!” Az Universul jobboldali szemzőgből tekinti ezt az évfordulót és a halottak kegyeleke helyett politikai eseményként tünteti fel. A cikk befejező része így hangzik: „A fegyverszünet évfordulója alkalom kell legyen arra a mélyseges elmélkedésre, hogy győzőnek és legyőzöttnek egyaránt együtt kellene működniök a népek jobb sorsa érdekében.” Az Adeverul vezércikkében a Dimineata-hoz hasonlóan ír és a béke oszthatatlansága mellett tör pácát.

Öszinte volt-e Argetoianu? Az agrárpárt gyűlése s az azon elhangzott beszéd még mindig izgalomban tartja a közvéleményt. Érdekes a Porunca Vremii cikke, amelynek címe: „Öszinte volt-e Argetoianu?” A cikk első sorban azt szögezi le, hogy az ország politikai élete nemzeti irányzatot kezd venni. Ezt bizonyítja az, hogy ugyanabban az időpontban, amikor Goga és Cuza beszédet mondtak, ugyanilyen hangokat pengett meg Argetoianu. „Most már csak az a kérdés — írja a lap —, hogy vajon öszinte volt-e Argetoianu, amikor felesküdt a nacionalizmus zászlójára. Szeretnők, hogy ha hangja valóban hang lett volna és vele is erősödnék a kommunizmus ellen irányuló barrikád.”

Törvényrendeletek négy nappal a parlament megnyitása előtt. A Dimineata foglalkozik azon hírrel, amely szerint a parlament megnyitása előtt egész sereg törvényrendeletet fogad kiadni. A lap így ír: „Miért hagyott a kormány annyi hónapot elmúlni, anélkül, hogy a törvényrendelet kiadott volna? Miért várt most 3-4 nappal a parlament megnyitása előtt sürgőssé a törvényrendeletek kiadása. Nem tudják megvárni már hogy a törvényhozás döntsön? Vagy olyan törvényrendeletekről van szó, amelyek nem várhatnak a törvényhozás megnyitásáig, hogy annak a vitája mellett szavazzák meg.”

Huszra emelkedett az olaszországi repülőszerszencsétlenség áldozatainak száma. Rómából jelentik: A római-gordai repülőszerszencsétlenség áldozatainak száma 20-ra emelkedett. Két repülő ejtőernyővel menekült ugyan, de négy meghalt. Rajtuk kívül a motorrobbanás következtében 16 összerenglett kíváncsi paraszt vesztette életét.

CLUJ,
P. Unirii 16.

CLUJ,
P. Unirii 18

Egyelőre eltekint a Munkakamara az állampolgársági bizonyítványok követelésétől a munkakönyvek becserélésénél

(CLUJ.) A munkaügyi minisztérium már másodízben hosszabbította meg a munkakönyvek és iparendélek becserélésének időpontját. A legutolsó rendelkezés értelmében az iparosoknak és munkásoknak november 30-ig bezárólag kell kérésüket betérjeszteniök a Munkakamara-hoz okmányaik kicserélése végett. Az ipartörvény alapján november 30-a után a Munkakamara ellenőrzi a válalatokat és amennyiben nem teittek eleget az iparendélek becseréléséről szóló rendelkezéseknek, vagy régi munkakönyvvel rendelkező alkalmazottakat tartanak, súlyos bírsággal büntetik.

Munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni a munkakönyvek és iparendélek becserélésének tárgyában a Munkakamara egyik vezetőjével, aki kijelentette előttünk, hogy megvan a kellő érdeklődés az okmányok érvényesítése iránt. Azonban még rengetegen vannak, akik nem nyújtották be kérésüket. A

munkakönyvek érvényesítését nagyon sokan nem veszik komolyan. Abban biznak, hogy újabb halasztást kapnak. De erről szó sincs, mert a munkaügyi minisztérium nyomatékosan leszögezte, hogy a kérvények benyújtásának utolsó napja november 30-ika. Amikor a Munkakamara vezetője előtt kifejtettük, hogy a munkások tekintélyes része azért nem nyújtja be kérését, mert a szükséges honossági bizonyítványt nem tudja beszerezni valamilyen oknál fogva, azt a választ kaptuk, hogy a Munkakamara egyelőre eltekint az állampolgársági bizonyítvány benyújtásától. Fontos, hogy az illető munkás, illetőleg iparos idejében benyújtsa a kérvényét, amelyhez csatoljon két fényképet, munkakönyvét, illetőleg iparendélyét és születési bizonyítványát. Ha ezeket benyújtja, megszerzi a jogát arra, hogy új mesterkönyvet, illetőleg az új munkakönyvet megkaphassa.

Hogyan állanak a tárgyalások a cluji földgáz bevezetése ügyében?

(CLUJ.) Amint értesülünk, november 3-án, kedden, a városi időközi bizottság részletesen megtárgyalta a cluji földgázbevezetésre vonatkozó szerződés-tervezetet, miután 3 nappal előzőleg ugyancsak a városi házan volt egy értekezlet a Földgáz-társaság képviselőivel együtt, amikor is felolvasták az egész szerződés-tervezetet. Ez alkalommal örömmel állapították meg, hogy csupán két kérdésben vannak még ellentétek a városi háza és a földgáz-társaság között és pedig a 20. szakasz ügyében.

MIT TARTALMAZ EZ A SZAKASZ ÉS MIT MOND A FÖLDGÁZTÁRSASÁG?

A 20. szakasz azokra a földgázvezetésekre vonatkozik, amelyeket a társaság a városban lefektet azzal a céllal, hogy a gáz eloszlik a lakosság között. A társaság kijelentette, hogy hajlandó díjmentesen a városnak hagyni a szerződés végével eze-

ket a vezetékeket abban a feltevésben, hogy addig az évi nyereségből amortizálva lesznek. Nyilvánvaló, hogy ha a válság még tart és a jövedelem kicsi lesz s ebben az esetben a Társaság nem tudja amortizálni beruházásait, amelyek így az ő számára feltétlen veszteséget jelentenek, miután azokat díjtalanul kell átengedje a városnak.

A város ezzel szemben azt kérte, hogy a vezetékeket díjmentesen engedjék át a város számára még a szerződés lejártá előtt. De előfordulhat az az eset is, hogy az állam elrendeli a társaság likvidálását, esetleg már néhány év múlva s ez a mi törvényeink szerint bármikor bekövetkezik, sőt 1930-ban már készült is egy törvény ilyen értelemben. Ebből természetesen következik, hogy hasonló esetekre számítva, a társaságnak biztosítania kell azt a jogát, hogy valamilyen meg-

kapja a vezetékek lefektetése ellenértékét és nem vállalhat magára egy kifejezett veszteséget.

A társaság szempontja nem látszik tehát méltánytalannak. És ha elkövetkezhetik az a tény, hogy kormányintézkedéssel elveszik a vagyonát, az alkotmány értelmében feltétlenül kártalanítania kell őt az államnak. Ilyenképpen a polgármesteri hivatal sem igényelheti a belső vezetékek fizetségnélküli átengedését.

Ugyancsak a 20-ik szakasz értelmében vitás még a vezetékek sorsa arra az esetre, ha a szerződés lejárna. A Társaság elfogadja, hogy díjtalanul átengedje a városi tanácsnak a vezetékeket az elosztó-központ felállításától kezdődően, tehát attól a helytől kezdve, ahol a magasnyomású vezetékek végződik, míg a többi vezetékeknél csak akkor, ha azok a város nyilvános területein fekszenek.

A primária ezzel szemben nemcsak az elosztó-központok, hanem az egész város területén lévő összes lefektetett vezetékeket díjtalanul akarja megkapni. Ebben az esetben a Társaság által a saját telkein lefektetett lejártakor az állam tulajdonába mennének át, ami pedig méltánytalan, minthogy ezeket a telkeket a társaságnak magánfeleltől kell megvásárolnia, tehát ezt igazán nem igényelheti.

Ami viszont a Primaria központi elosztó-házát illeti, ez a koncesszió lejártakor az állam tulajdonába megy át a magas nyomású vezetékekkel együtt a város határától elkezdve, mert az állam rendelkezik a gázmezők kihasználásával azokat a leg eredményesebben használhatja ki. Másfelől az állam sem kaphatná meg ingyen ezeket a belső vezetékeket, hanem fizetnie kell, a Társaság azonban hajlandó ennek ellenére átengedni díjmentesen a primáriának a koncesszió lejáratá után.

Tény az is, hogyha most arról a helyzetről beszélgetnek folyton, hogy mi lesz 30 év múlva, vagy még később, úgy elvesztegetik az értékes időt, most, amikor meglehetne már kezdeni az előkészítő munkálatokat a cluji földgáz bevezetésére nézve.

Mi úgy hisszük, hogy minden késlekedés végzetes lehet a városra nézve. Mert a szükséges munkanyagok napról-napra drágulnak és éppen ezért a Társaság nem is maradhat meg a régi feltételek mellett, miután a helyzet csak egyre jobban súlyosbodik.

— Munkanélküliek figyelmébe! Az állami munkaközvetítő hivatalnál betöltésre váró az alábbi megüresedett állások szerepelnek nyilvántartásban: Egy kövénő, egy német nevelő, egy üveggyártó szakmunkás, egy fiatal asztalos, egy reszelővágó, egy elárusító férfi divatüzletbe, egy timár, ötven mindenese cselédleány és 25 szakácsnő Clujon egy mindenhez értő háztartást vezető nő. Reghinbe, harminc vasesztergályos szakmunkás, tíz fémipari szakmunkás, tíz fémesztergályos szakmunkás és harminc lakatos szakmunkás Brasovba, egy vasesztergályos és egy pék Sibiuba, egy kéményseprő Făgărasra, tíz fémöntő Bacăuba, egy hentesárúkesztő mester és két nő fodrász Galatiba, egy női fodrásznő Bazargicba, egy női cipész Sighetre, két fodrász, két műasztalos és hat rádiógyártáshoz értő elektrikus szakmunkás Oradea, egy autogénhegesztő Bucurestibe, tíz kerek, tíz speciális szakkakatos, tíz speciális vasesztergályos, két szijgyártó Sibiuba. A megüresedett állások felől a fentnevezett hivatal (Cuza Voda 12.) ad részletesebb felvilágosítást.

Szavanként 1 lej, vastagabb betűvel 2 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej, jellegű vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Hirdetések aznap megjelenésre d. e. 11 óráig, csütörtök számban szerdán, vasárnapra szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portálozók! Jelligésleveleket továbbítunk. Vidékieknek választékosan válaszolunk. Hivatalos órával reggel 8 órától este 7 óráig.

LEVELEZÉS

ARANYERT LEGTÖBBET FIZETEK. ROSNER ORÁS, ÉKSZERESZ CLUJ. REGELE FERDINAND 114. TAKARÉKSÁGI KÖNYVECSKERE KISZOLGÁLOK. (f 980)

Apróhirdetést LAPUNK RÉSZÉRE feladhat a VÁROS KÖZPONTJÁBAN IS. NOVA KÖLÖNÖKÖNYVTÁR, Strada Memorandului No. 16.

Árubörze, Agilis, Amig egy asszony eljut odáig, Aramvonal, Aki mer az nyer, Beepített, Balogh Adám, Concordia, Biztos, Híztos megélhetés, Diszkrét II., Diszkrét III., Diabolus, Engros üzlet, Egyetértés, Egy ismeretlen, Főtisztviselő, Függelék, Gyermektelen, Gyermekkosci, Garancia, Hivatalko, Hűség, Husvét esküvő, Izraelita, Ismeretség, Jutalék, Jön a Mikulás, Kézpénz üzlet, Kitűnő, Költségeit fedezem, Komoly, Komoly vevő, Korrekt, Karácsonyi esküvő, Lakást adhatok, Modern, Meleg otthon, Modern I., Megértő, Magunk szerezme, 4500, Német, Nyugodt otthon, 4-5 ezer, Önálló vezető, 5-10 ezer, Őszi rózsza, Orvos, Rádó, Részlet, Rentabilis, Szorgalom, Szórákozunk, Sors, Szőke, asszony, Tiszteljük egymást, Titok, Törkvő, Téli esték, Téli kabát, Tanítónéni, Tisztességes, Türelem, Uriember, Úres szoba, Üzletvezető, Uri hölgy, Varrógép, Vágy, Viszontlátás, Vajjon eltalálom, Eredményes jelégere levelek vannak a kiadóban.

SZORAKOZZUNK jelégere levén van. Kérem átvenni. (P 1709)

ADAS-VÉTEL

DIÓFA hálók eladók. Márk asztalos, Fán tánelei 30. (6135)

SZÖVET vászon damaszt maradékot saját érdeke mindenkinek felkeresni. Málósa 19. Regal mögött. Sámuel. (7162)

ÓCSKA ruhát, télikabátot magas árban veszek, dus választékban eladók. Grünfeld, Regina Maria 6. (6600)

Részletfizetésre

Heti 50 és heti 100 lej részletfizetésre vásárolhat bármilyen férfi és női cipőket, sport és korcsolya cipőket és sonokat. Méret szerint is készítünk bármilyen cipőt.

ARCO cipőkereskedelmi vállalat CLUJ, Str. Dubănilor 13.

ARANYERT, ezüstért, régi arany fogakért legtöbbet fizet Elvetia, Regina Maria 41. (P 1707)

ÚJ schröbel, rézágyak, szekrények, hencerek olcsón eladók. Dogarilor 3. (7160)

CSALÁDI ház jóforgalmu üzlethelyiséggel eladó. Str. Prof. Marinescu 53. (7175)

RÁDIO csere, javítás, átalakítás legelőnyösebben Nowophone Piata Carolina 5. (7151)

MINIMAX tüztöltő készülék és petróleumkályha eladó. „Orient” Cluj, Strada N. Jorga 16. (7208)

ÓCSKA runát veszek, dus választékban eladók. Reg. Ferdinand 69. Grosz. (7217)

BÉCSI jóhangú rövid zongora eladó. Str. Ilie Măcelar 29. (7212)

1500 DARAB téglá olcsón eladó. Dorobantilor 118. Lőrincel. (7206)

JÓKARBAN levő biciklit keresek megvételre. Özv. Koncán, Decebal 40. (7216)

MINDENFÉLE minőségben jó bor megérkezett. Str. Mărești 42. (7163)

ÁLLAST KERES

32 éves nő, intelligens, mechanikus, víz, villany, autó szerelést, központi fűtést érti, ipari vállalatnál, szállodába, gazdaságba, helyben vagy vidéken állást keres. Esetleg kisebb üzemhez társulna. Levelet „Szakember” jelégere a kiadóba kérek. (7183)

FÜSZER- és italmérésben jártas kereskedőség állást keres. Vidékre is. „Kereskedő” jelégere a kiadóba. (7193)

ÁLLAST KAPHAT

KITERJEDT ismerettségű bíró jó megjelenésű hölgyek és urak elsőrendű intézetnél mint üzletszerzők elhelyezkedhetnek. Ajánlatok „Szorgalom” jelégere kiadóba. (7096)

PERZSASZÖNYEGSZÖVŐ csakis elsőrangú munkásokat eladó munkára felvesszünk. „Orient” Cluj, Strada N. Jorga 16. (7209)

SZAKÁCSNÓT keresek azonnalra. Avram Jancu 5. Dr. David. (P 1700)

BÉJÁRÓNÓT, parketthez értő keresek. Jelenkezni Dacia 3. Portánál 5-6 ig. (7201)

TIZENÖTÖDIKERE megbízható tisztá minden szobaanyat keresek. Cim a kiadóhivatalban. (7199)

VIRÁGKOTÓLÁNY, aki önállóan tud kötni és a román, magyar nyelvben jártas, ajánlatát küldje be a „Flora” kertészeti szövetkezet igazgatóságához Cluj, Strada Fabricilor 7. (1578)

MINDENES asszonyt és gyermekanyát románul tudót keresek. Profesor Miron, Academia de Agricultura. (7218)

HOLGYEK jömegjelenéssel állást kaphatnak. Drágalina 12., délután 3-4 ig. (P 1710)

BÉJÁRÓNÓT 7-3 ig azonnalra felvesszek. Róthné, Reg. Carol II., 22. (P 1715)

KULONFELEK

KERESEK 50.000 lej magas kamattal, vagy részesedésre, egy az országban jól bevezetett és garanciaképes iparüzemfejlesztésre. „Biztos” jelégere a kiadóba. (f 1510)

CZAGA LAJOS lakatos készíti új üzleti vasredőnyöket, napellenzőket, vállal javításokat, valamint autógénhegyeseket időnként is jutányos árban. Cluj, Strada Dacia 7. (f 1441)

KÁLYHÁSMESTER vállalja bármilyen kályhák, vagy kemencék fel, vagy átrakását, javítását jutányos áron. Spaller Károly Str. Delavrancea 2. (Andrei Muresan autóbussz megállónál.) (5901)

FÉLPAK fekete női bőrkeztűt találtam. Átvehető a Regalban a telefonosnál. (7195)

VIII-IX gimnázista tanítványokat jutányosan vállal. Cim a kiadóban. (7197)

FELHIVÁS! E hó 11-én, szerdán délelőtt elloptak sarga utazó: mintabőröndömet, melyben különböző kötötttáruha és pulloverek voltak. Felkérem a nyomravezetőt, hogy ezt a cluji bünygyi osztállyal bejelenteni sziveskedjen. Magas jutalommal részesül. (7197)

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó piacino, (pucyhaedény, butor, csillár, varrógép, szép spanyolfal, szőnyegek, könyvek, kettőszobás napos, komfortos lakás átadó. Cim a kiadóban. (7203)

NAGYON szép butorozott szoba fürdőszobával, ugyanott egy kis butorozott szoba 400 lejért kiadó. Str. Berde 2., I. em. 12. ajtó. (P 1714)

BŐRKABÁTOKAT méret után készítek, egyben festőt és javításokat garanciával legolcsóbban vállalom. Bergfeld Izso, Regele Ferdinand 10. (7211)

PERFEKT angol privát tanárt keresek. Cim a kiadóban. (7205)

ÉRTESEM vevőimet, kik az óriás barackfákat leelőlegezték és rendelték, GYÜMÖLCSFALERAKATOMBA beérkeztek átvételre. Griger, Reg. Carol 37. (7215)

HÁZIKOSZI kapható kihordásra és bent fogyasztásra. Regimentul 85. No. 5. (7219)

OLCSÓ SZABÁSZATI kurzus kezdődik. K. Fischer, Piata Unirii 12. (P 1714)

Két gázolás történt ma városunkban

(CLUJ.) Ma reggel a 710 Cluj jelzésű luxus autó az álomás környékén elütötte Cosma Istvánné merak asszony tejeskocsiját. A parasztszeker súlyosan megrongálódott. Maga az asszony csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

A másik gázolás a későbbi órákban történt, amikor is Léb Jakab

Ujból feléledtek a harcok Abessziniában

(RÓMA.) A Stefani iroda bejelent, hogy Abessziniában újra megkezdődtek a hadműveletek. Az esős évszak elteltével a Keletafrikában állomásozó olasz hadosztályok tovább folytatják a hódító hadjáratot. A Dzsibuti vasutvonalról északra voltak még kisebb törzsek, amelyek nem adták megmagukat, ezeket azonban az 5000 főből álló portyázó olasz csapatok az esős évszak vége felé levertek. Arras tartományt, valamint a Siva hegység vidékét is teljesen megtisztították. A hadműveletek Graziani tábornok alkirály közvetlen rendelkezése szerint folynak. Ezért újra behívták katonai szolgálataira azt a 13.881 olasz katonát, akik a leszerelés után Abessziniában telepedtek le. Goré tartomány keleti részén az abesszinek ellenállást fejtettek ki. A szerdai harcokban az abesszinek sok katonát veszítettek viszont olasz részről 4 tiszt és 10 közkatona sebesült meg.

KIADÓ szoba konyha, speiz, kert különben 700 lejért. Str. Andrei Bărsan 16. Artelor negyed. (1712)

DISZKRÉT különbejáratu butorozott szoba kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 107. (7229)

KIADÓ LAKÁS

ÜZLET, ÉS IRODAHELYISÉGEK kiadó az Albina közraktár épületében. Telefon: 57. (6738)

EGY üres és butorozott szoba kiadó. Str. Cantemir 8. (7204)

GARZON lakás törvényszékek szemben kiadó. Dorobantilor 5. (7202)

KULONBEJÁRATU, napos butorozott szoba kiadó teljes ellátással is. Bălcescu 17. (f 1547)

KIADÓ Str. Florilor 1. szám alatt egy 5 és félszer 9 és fél méteres helyiség (f 1552)

KIADÓ világos napos emeleti uccai szobába slőszobával, toilletfülkével. Str. Regulă 3.a. (P 1685)

KIADÓ a Donát-ut 164. alatt kétszer egy szoba, konyha és külön istálló autózsonál. Ügyvédi iroda, Calea Victoriei 45. (7110)

KIADÓ november 15-re egy szoba. Piata Unirii 10. (f 1364)

Kiadó azonnal a központban 3 szobás, konyha, fürdőszoba, balkonos lakás. Továbbá bankhelyiségnek, vállalatoknak vagy nagykereskedésnek, irodahelyiségeknek is tágas alkalmas szobák. Piata Cuza Voda No. 9

KULONBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Regele Ferdinand 11. Hercznél. Digtalan lifthasználat. (P 1702)

CSINOSAN butorozott két ágyas, napos világos szoba fürdőszoba használatával, külön bejárattal, olcsón kiadó. Reg. Ferdinand 116. I. em. 8. ajtó. (7154)

UCCAI butorozott szoba kertes házban kiadó. Brătianu 45. (f 1353)

CSINOSAN butorozott uccai napos, világos, száraz szoba 2, esetleg 3 személy részére azonnal kiadó. Regele Ferdinand 91. (7192)

KIADÓ azonnalra szép szoba, konyha lakás vasut közelében. Str. Nouă 27. sz. (f 1577)

KIADÓ 4 szoba, hall, irodának, szobának, orvosi rendelőknek centrumban; új házban. Központi fűtés, hideg, meleg víz. Str. Sincal 8. (P 1693)

KIADÓ szép portálos tüzelhetőség azonnal átvehető és egy különbejáratu butorozott szoba. Mihai Viteazul 39., háztulajdonosnál. (7195)

KIADÓ LAKÁSOK AZONNALRA a Str. Regulă 15. szám alatt 1 szoba, konyha, kamara, 2 nagy szoba, fürdő és előszoba irodahelyiségeknek is alkalmas. Értekezni lehet Str. Brătianu 45., emeleti lakásban. (7207)

LAKÁST KERES

HAZTULAJDONOSOK figyelmébe! Lakás ellenében jókárban tartom a ház külső részét és udvart, uccát tisztán tartok. Megkeresést „Tisztaság” jelégere a lap kiadóba. (7182)

Két gázolás történt ma városunkban

Fierului-ucca 2. szám alatt lakó idősebb férfit ütötte el a 173-as számú bérkocsi, amelyet Gál József Fabriciei de Zahar-ucca 59. szám alatt lakó fiakeres vezetett. Léb a fején súlyos természetü sérüléseket szenvedett és így szállították kórházba. A rendőrség mindkét gázolás ügyében megindította a vizsgálatot.

Ujból feléledtek a harcok Abessziniában

jesen megtisztították. A hadműveletek Graziani tábornok alkirály közvetlen rendelkezése szerint folynak. Ezért újra behívták katonai szolgálataira azt a 13.881 olasz katonát, akik a leszerelés után Abessziniában telepedtek le. Goré tartomány keleti részén az abesszinek ellenállást fejtettek ki. A szerdai harcokban az abesszinek sok katonát veszítettek viszont olasz részről 4 tiszt és 10 közkatona sebesült meg.

LÉGVÉDELMI SZEMPONTOKBÓL FELÜLVIZSGÁLJÁK A PINCE HELYISÉGEKET

(BUCURESTI.) A belügyminisztérium egy új légvédelmi szabályrendelet tervezetét készíti elő. Ez az egyes városokat kategóriákba osztja. A rendelet értelmében a meglévő bérházak pincéjét felülvizsgálják abból a szempontból, hogy légvédelmi célokra megfelelnek-e, vagy sem. Ha a pincék ilyen célokra, szakbizottsági vélemény értelmében átalakíthatók, úgy az ingatlan-tulajdonosokat kötelezik a munkálatok elvégzésére. Az ingatlan-tulajdonosokat azáltal rekompenzálják, hogy bizonyos adókedvezményeket juttatnak nekik, részben pedig az új légvédelmi illetékből részesítik őket.

ÜLÉSEZIK A MAGYAR PART ELNÖKI TANÁCSA ÉS INTÉZŐBIZOTTSÁGA

(CLUJ.) Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és intézőbizottsága a parlamenti csoport tagjainak bevonásával ma délelőtt 10 órakor dr. gróf Bethlen György elnöklésével megbeszélésre ült össze. Az ülésen megbeszéljük az új parlamenti ülésszakban követendő magatartás ügyét, valamint a magyarság szövetségi sérelmeinek orvoslása érdekében megteendő intézkedéseket. Lapunk zártakor a tanácskozás folyik. Az ülésről egyébként a pártiroda ma este hivatalos nyilatkozatot tesz.

— Antirevizionista gyűlés városunkban. A Natiunea Patriotica vasárnap délelőtt fél 12 órakor a román operában antirevizionista gyűlést rendez. A gyűlés rendezősége plakátokon hívja fel a románságot, hogy minél nagyobb tömegben jelenjenek meg és demonstráljanak Mussolini milanoi beszéde ellen. A felhívást Colan gör. kel. és Hossu gör. kat. püspökök, dr. Hatieganu Juliu és dr. Ghidionescu egyetemi tanárok, valamint Papp Danila, volt hadtestparancsnok irták alá.

— Hadbírósi hírek. Gábor János za'áui katonát, aki Magyarorságra szökött, majd onnan visszatért Romániába, a hadbírósi bíróság ma félévi elzárásra ítélte. — Stefan János oradeai gyalogos szökésért 3 havi elzárást kapott, hasonlóképpen Josi 83. gyalogezredbeli katona is.

— Idő előtt felrobbant az akna: 6 munkás halálosan megsebesült. Belgrádból jelentik: A Mitrovica melletti trepcei bányában súlyos szerencsétlenség történt. A mérnökök robbantást végezve 46 aknát ástak, amelyből egy idő előtt felrobbant és hat munkást életveszélyesen megsebesített. Ezek közül kettő azonnal megvakult. Kórházba szállították a megsebesültet, de a hat ember mentéséhez nincs semmi remény.

— Az egyiknek sikerült, a másiknak nem. Tegnap számunkban közölt ilyen című cikkünkbe az a tévedés csuszott be, hogy N. cluji lakosnak, illetve az apának és fiának egy időben történt elválásáról adtunk hírt. Az igazság az, hogy a feleségnek és édesanyjának, tehát a fiúnak és apjának egyidőben történő válásáról van szó. Ezt a félreértések elkerülése céljából közöljük.

— Megdrágult a pénz- és csomagszállító utalvány. A postavezérgazgatóság utasítására ujabban egy lej fel megdrágult a pénz-, illetve csomagszállító utalvány. A drágulás oka, hogy a szóban lévő utalványokra ezentul mindenütt a gümőkór (tuberkulózis) elleni küzdelem céljaira forgalomba hozott bélyeget is rá kell ragasztani.

Felolós szerkesztő és lapfajlajdonos:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
körforró-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal.
Regele Ferdinand 66., balra.

Telefon: 61.

NAPTAR: November 14. Szombat.
Róm. Kath. Josefát. Prot. Klemen-
tina. Gör. Kath. Ap. Filip.

Jóestét!

AZ „ELŐRELATÓ” FELESÉG

Kohnok csodálkozva látják, hogy Grünéknél a falon gyönyörűen beke-
retezett tábla van, amelyen ez áll:

„Itt nyugszik Istenben boldogult
Grün Jakab, a legjobb férj, a legjobb
apa, a legjobb barát, az árvák és öz-
vegyek istápolója, a szegények jöte-
véje, stb.”

Kohn csodálkozva olvassa a sir-
feliratot és megkérdi:

— Mi ez, hiszen Grün Jakab még
él és a legjobb egészségnak örvend.

— Ó persze, hogy él — válaszolja
a felesége, Rebeka, — de azért csi-
náltattuk, hogy még az életében ol-
vassa, milyen sirfeliratot kell kiérde-
mele...

TÖRTENNEK MEG CSODÁK...

— Nincs elvámolni való, urak?

— Nincs.

— Akkor mit jelent az a cigaretta
az Ön cipőjében?

— Cigaretta az én cipőmben? És
még azt mondják, hogy nem törté-
nek csodák?...

650 lejért utazhat
Bucurestbe és vissza. Indulás min-
den hétfőn este 8.25 óráig gyors-
vonattal, börtöl és külön Pull-
mann kocsiban. Visszatérés szer-
da este 8.45 óráig. Jegyek váltá-
sát, „CENTROPE” utazási vál-
tóját képviselő, „AGIMEX” ügy-
nöségél, Cluj, P. Unitii No. 3.
Telefon: 229.

Kardosyokor Bucurest-
be és Sinadaba ked-
vező utazási rendezünk

— Ügyeletes gyógyszertárak. Fo-
lyó hó 14-étől 20-áig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot: Fortuna, Piata Unirii; Hy-
gea, Piata Mihai Viteazul; Victoria,
Cal. Regele Ferdinand és Sotropa,
Stefan cel Mare-tér.

— Időjárás: A meteorológiai in-
tézlet jelentése szerint ködös idő
várható, szél, később fagy várható.

AUTOBUSZ MENETREND
Cluj-Oradea- között

Clujról indul:

Cluj-Oradea reggel 6-kor, d. u. 1-kor
és d. u. 5 órakor.

Clujra érkeznek:

Oradea-Cluj: reggel 6-kor, d. u.
11-kor és d. u. fél 4 órakor.

Cluj-Oradea 171 282
kényelmes új kocsik.
Felvilágosítás az autóbusszállomáson.
TELEFON: 155.

Dinu Bratianu mondotta:

Az a célunk, hogy az egész romániai lakosság boldogának érezze magát

Megalakulása után 10 napig szünetet tart a törvényhozás
Minisztérium lesz a legújabb államtitkárságból

(BUCURESTI.) A törvényhozás
megalakulása után, amely 17-ig be-
fejeződik, a kamara és szenátus tíz
napos szünetet tart s ezalatt a beten-
jesztendő törvényjavaslatokat végleg-
esen elkészítik.

A pénzügyminisztérium az 1935-
36. évi költségvetésből kifizetetlenül
maradt követelések rendezésére 130
millió lejt folyósított. Ezzel szemben
a jelenlegi parlamenti ülészakban
még nem terjeszti be a tisztviselői
fizetések egyensúlyba hozására és
egységesítésére vonatkozó javasla-
tot.

Tatarescu miniszterelnök tegnap
részt vett a Balkán-államok vezér-
kari főnökeinek tanácskozásain,
majd a vendégek megtekintették a
Prahova völgyét és a brasovi repülő
gép gyárat, később pedig Sinaiában
a Peles kastélyt és a várost. Később
este a jugoszláv és görög kiküldöt-
tek elutaztak.

Kormánykörökből származó hírek
szerint a repülésügyi államtitkársá-
got miniszterséggé alakítják át és a
minisztérium hatáskörébe utalják a
repülés-ügyeken kívül a vízi közleke-
dési vonalakat, tehát a tengerészetet
is. Az új tárca birtokosa előrelátha-
tólag Caranfil mérnök lesz, míg a
tengerészeti ügyek vezetésével a
királyi tengerészet egy magastrangu-
tisztjék bízzák meg.

DINU BRATIANU NAGY RE-
VIZIOELLENES BESZÉDE

(ORADEA.) Tegnap az összes ar-
deali liberális tagozati vezetők Dinu
Bratianu elnökletével ülést tartot-
tak és a folyó ügyeket beszélték
meg. Elhatározták, hogy a törvény-
hozás vezetésében Transylvániá-
nak is képviselőt szereznek. A
miniszterközi értekezleten Mosoiu

földművelésügyi államtitkár beszélt,
majd Dinu Bratianu mondott nagy
revízióellenes beszédet, hangoztatva
hogy a trianoni szerződés revízióját
fegyversörgés nélkül nem lehet szó-
ba hozni. A román nép egységét sen-
ki sem teheti vita tárgyává. Hang-
súlyozta, hogy a világháborút a nem-
zetiségi kérdés robbantotta ki. A há-
boru utáni békeszerződéseket a győz-
tesek szabták meg és a legyőzöttek
nem állíthatnak feltételeket. Romá-
nia meg fogja tudni védeni nemzet-
kincsét és egységét. A modern há-
boru nemcsak az egész nép együtt-
működésén alapszik, hanem a had-
sereg fegyverzetén is. Fel kell tehát
készülni a nemzeti hadiparra. Mi
nem fogunk provokálni, de védekez-
ni fogunk. Biztonság és a határok
revíziója elleni állásfoglalás az, amit
szem előtt tartunk és ezért fenntart-
juk szövetségeseinket és vállalt kö-
telezettségeinket. — Majd azt han-
goztatta, hogy más államokban
sincs a kisebbségeknek olyan jó bá-
nasmódjuk, mint Romániában. Nem
a mágnásoknak, hanem a népnek
amely támasza a román államnak.
A földosztást például megkülönböz-
tetés nélkül alkalmazzuk. Sőt egyes
esetekben a románság jutott hátrá-
nyos helyzetekbe a kisebbségekkel
szemben. De nem akarunk a kisebbsé-
gek jogos érdekeibe vágni és cé-
lunk, hogy az egész romániai lakos-
ság boldogának érezze magát terüle-
tén és ne ázzon irredentizmust, amit
nem fogunk megtűrni. Szavait így
végezte: — Innen a határ mellől el-
mondhatjuk, amit Marasestinel is
mondunk: Itt nem mennek át!

Hasonló szellemben beszéltek még
Nistor, Inculet, Pop Valer és Lepa-
datu miniszterek is.

Kun Máttyás Fia R.T.
Cluj, Calea Marechal Foch 2.
Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egye-
sítve, modern technikai berendezéssel és dusan
felszerelt raktárral állunk nagyrabecsült megren-
delőink szolgálatára. — Specialisták vagyunk:
acélárúknak, látszerészetben, borotva-kő-
szőrülésben, orvosi műszerek javításában.
1-6 alpakka evőeszközök felhúzó
olcsó áron.

Szabályozzák a cukrászipari alkalmazottak helyzetét

(CLUJ.) Ott kezdjük, hogy a cuk-
rászipari munkások és munkaadók
között a munkaviszony mindezekig
nem volt egységesen szabályozva. A
cukrász alka mazottak erre panasza-
ikat memorandumba foglalták és azt
a munkaügyi vezérfelügyelőséghez
juttatták el. Tegnap délelőtt dr.
Chrila munkaügyi vezérfelügyelő
vezetésével tárgyalásba is kezdtek a
cukrásmesterek az alkalmazottaikkal
a sérelmeik orvoslása érdekében.
A cukrásmesterek részéről 19-en je-
lentek meg. A tárgyalás eredménye-
képpen a következő megegyezés jött
étre:

A mesterek minden cukrásműhely-
ben kötelesek órarendet kifüggesz-
teni s betartani a nyolcórás munka-
időt. Minden munkás beosztás sze-
rint hetenként egy pihenőnapot kap

A jövőben a cukrászok kivétel nél-
kül és pontosan élvezni fogják a tör-
vény által előírt fizetett szabadságot.
A tanonckérdést illetően arra a meg-
állapodásra jutottak, hogy minden
műhelyben csakis annyi tanuló tar-
that a mester, ahány állandó szak-
munkás van.

Ez a megállapodás nagy megnyug-
vást keltett a cukrásziparban, amely
az utóbbi időben az alkalmazotti mun-
kaviszony szabályozásának hiányá-
ban súlyos helyzetben volt.

— Fizetik a Casa Muncii nyugdi-
jassainak illetményeit. A Casa Mun-
cii nyugdíjassainak november havi il-
letményeit folyó hó 16-án reggel 9
órai kezdettel folyósítják az állomás
melletti raktár pénztáránál.

KOPROL

az egész világon ismert
csokoládépasztilla a leg-
kisebbségi ellenszere a
ROSSZ EMÉSZTÉS-
NEK, a MIGRÉNNEK,
SZÉKREKEDÉSNEK,
az EMÉSZTŐ szervek
INFÉKCIÓJAINAK

Rádió.

SZOMBAT, november 14.

BUCURESTI. 6.50: Torna, zene, orvosi
tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Déli ze-
ne. 18: Közvetítés Brasóvból. 20.20: Live-
anu Dorel divatos dalokat énekel. 21.40:
Táncze, előadás. 23.45: Marcu zenekar.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, lemezek, ét-
rend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05:
Hangmezek. 13.30: Hírek. 14.30: Szalon-
zene. 15.40: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45:
Hírek. 18: Hegedüs Loránd elbeszélései.
18.30: Szalonötös. 19.30: Mit üzen a rádió?
20: Ének. 20.30: Előadás. 21: Közvetítés a
szegedi Városi Színházról „Gróf figaró”
operett. 22.15: Hírek. 23.30: Hírek. 24.15:
Cigányzene. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19: Mezőgazdasági fél-
óra. 20.05: Előadás. 20.40: Ének. 21.15: Hí-
rek. 21.35: Jazz zene.

BÉCS. 20: Könnyű lemezek. 20.10: Ope-
rák. 23.20: Dal és áriaest. 24.10: Tánczene.
24.50: Népzene.

— SZÉP ASSZONYOK HU BARÁTJA A
„LYSOFORM!” Használjon valódi LY-
SOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örö-
kös félelemtől, a rettegett következmé-
nyektől, hogy védekezhessen a kellemetlen
meglepetések ellen, akadályozza meg a fer-
tőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csi-
rák megtelepedését. Nyugtassa meg magát
rendszeres és idejében alkalmazott valódi
LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatása
és megbízható LYSOFORM csak zárt üveg-
ben valódi, kimérve nem kapható.

— Mezőgazdasági hitelintézetet
létesítenek. Bucurestii közlés szerint
a hitelszabályozási bizottság tegnap
este gyűlést tartott, amelyen elha-
tározták, hogy intézményt állítanak
fel a mezőgazdasági hitel fejlesztése
céljából. Ennek az intézménynek
egy milliárd lej alaptőkét nyújtanak,
amit az állam hozzájárulásából és
jegyzéke útján fognak előteremteni.

POMPÁS,

DIVATOS

LILÁT FEST

Winston Churchill mondotta:

Franciaország és Anglia fegyverkezése valósággal eltörpül Németországé mellett

Ciano olasz külügyminiszter Budapesten. Számos magánháza kórházzá alakítottak át Madridban

(LONDON.) Winston Churchill a szélső jobboldaliak egyik vezére az alsóházban a fegyverkezési vita során nagy beszédet tartott. Kijelentette, hogy Franciaország és Anglia fegyverkezése valósággal eltörpül Németország fegyverkezése mellett. Hibáztatja, hogy Anglia évekig tétlenül nézte Németország fegyverkezését és most már az elmulasztottakat nem is igen tudja pótolni. Sürgeti, hogy a három hadügyi jellegű minisztérium mellé állítsanak fel egy nemzetvédelmi minisztériumot, amely Anglia löszereállítását biztosítsa. A továbbiakban felhívta a kormányt, hogy igyekezzék meg egyezni Németországgal. Javasolta, hogy a németeket hívják meg közös tanácskozásra, amelyeken vitassák meg azokat a közös módszereket, amellyel Európa békéjét és a leszerelést biztosítani lehetne.

Brown munkaügyi miniszter Despen- cer képviselőnek válaszolva kijelentette, hogy ez év első kilenc hónapjában összesen 1101 sztrájk volt Angliában, amelyek közül 530-at nem hivatásos munkás-szervezetek kezdeményeztek, hanem felforgató elemek. Geoffrey Lloyd belügyi államtitkár viszont kijelentette, Knox képviselőnek válaszolva, hogy az egyik gyár gázálar- cokból máris óriási készleteket halmozott fel.

CIANO MA DÉLBEN ÉRKEZIK BUDAPESTRE

(BUDAPEST.) Ciano gróf olasz külügyminiszter ma délbén 1 órakor érkezett Budapestre, ahol ünnepélyesen fogadták és a fogadást a rádió is közvetítette.

A budapesti lapok szerint a bécsi hármass külügyminiszteri tanácskozó kielégítő eredményekkel zárult. Kieme- lik annak a jelentőségét, hogy a legkö- zelebbi találkozó színhelye Budapest lesz. Rámutatnak egyben arra, hogy a bécsi megbeszélésektől nagy meglepe- seket nem kellett és nem is lehetett várni.

NÉMETORSZÁG MEGEGYEZIK A Vatikánnal

(BÉCS.) Pápen bécsi német nagy- követ kijelentette, hogy Németország föltétlenül békés meg egyezést akar a Vatikánnal és az idevonatkozó tárgya- lások rövidesen megindulnak. Hangoz- tatta, hogy konkordátummal kapcsola- tos vitás kérdéseket mind véglegesen rendezni szándékozik.

OROSZ—OLASZ SZÓHARC

(LONDON.) A benemavatókzási bi- zottság tegnapi gyűlésén Grandi olasz nagykövet élesen támadta a szovje- tet, amely a polgárháború folytán Spa nyolországot a bolsevizmus karjaiba akarja dönteni. Az orosz és olasz meg- bizottak között rendkívül heves szó- harc folyt le, amelynek a bizottsági el- nök közbelépése vetett véget.

MADRID FOLYTATJA ÖNVÉ- DELMI HARCÁT

(BURGOS.) A Manzanares folyó partján most már néhány száz katalán katona is harcol számos orosz mellett. Madrid önvédelmi harcát tovább foly- tatja. A nemzetiek osztagai már egyre

beljebb nyomulnak a város területén. A kormány közben szigorú védőrendel- kezések betartására utasította a polgá-

ri lakoságot. A sebesültek nagy számá- ra való tekintettel Madridban számos magánháza kórházzá alakítottak.

Az ügyészség még nem döntött, hogy megfélebbezi-e vagy sem a manastur- végzetes tragédia hősné Tarnoveanu közrendőrnek szabadláb- helyezését

(CLUJ.) Roman Jacob manasturi aszfaltozó munkás tragédiája körül még mindig nem csendesült le a tö- meghangulat. Manastur lakói szerint az egyébként jóra való, derék aszfal- tozó munkás egy szerencsétlen ita- lozásnak lett kényszerű áldozata. Breban vizsgálóbíró tegnap ismét- len kihallgatta a halálos lövést leadó Tarnoveanu közrendőrt, aki önvéde- lemmel védekezett. Este a vizsgáló- bíró elrendelte a rendőr letartóztatá- sát s ez a végzés ma került a tör- vényészék Jenciu-Gradea vádtanácsa elé, ahol dr. Saragea védő azt han- goztatta, hogy a rendőr önvédelem- ből használta fegyverét, mert a Mä- nastur-ut 80. számú ház előtt Ro-

man kiragadta magát a kezei közül, kést rántott elő és a közelben lévő biztatására neki támadt Tarnoveanu- nak, aki csak többrendbeli eredmény- telen megadásra való felszólítás után használta önvédelemből fegyverét. Dr. Pop Maxim ügyész ezzel szem- ben a fogvatartási végzés megerősí- tését kérte a törvénytörvényészék vádtaná- csától, amely végül is a közrendő- r szabadláb- helyezése mellett döntött. Az ügyészség még nem határozott, hogy a szabadláb- helyezési végzést megfélebbezi-e, vagy sem.

Manastur lakossága mindenesetre érdeklődéssel várja az ügy fejle- néit.

Befejezte tanácskozásait a római katolikusok parlamentje

(CLUJ.) A római katolikus Egy- házmezei Tanács tegnapi folytató- lagos ülésén dr. Balázs András elő- adó drámai előadásban tárta fel az iskolák fentartása érdekében folyta- tott egyenlőtlen harc eredményét: 1921—22-ben 242 katolikus elemi népiskola, továbbá 25 fiu- és leány- polgári működött. Ebből az 1935—36. tanévben már csak 192 elemi is- kola és 7 polgári iskola maradt. Két főgimnáziumot négyosztályos közép- iskolává fokoztak le. 1922-ben még 22.467 gyermek iratkozott be a ka- tolikus elemi iskolákba, az 1935—36. tanévben számuk már 16.716-ra csökkent. Gyárfás szenátor ugyan- akkor a sorozatos iskolásérelmeket tette szóvá. Elmondotta, hogy újabb miniszteri rendelet az iskolai műso- ros előadásokat is a vallásügyi mi- niszterium vezérigazgatóságának elő- zetes engedélyéhez kötötte. Orbán János esperes megrázó beszédben mutatott rá a bolsevizmus veszedel- mére. Lelkiismeretlen agitátorok a székelység soraiba is befészkelődtek. Tenni kell valamit, hogy a székel- y-

seget a bolsevizmus káros tanaitól távol tartsák. Dr. Pitner Árpád az iskolásérelmek egész sorát tárta a közgyűlés elé. Elmondotta, hogy Petru-Rares községben Mindenszen- tek napja az állami tanító istentisz- telet alatt behatót a templomba, a gyermekeket kiharandzolta a tem- pomból, a minisztránsokról levétette a templomi ruhákat és énekórára vezényelte. Határozati javaslatot ol- vasott fel, amelyben mélyszéges fáj- dalommal állapítja meg az iskolásé- relmek kirívó esetét és azt indítvá- nyozza, hogy Vorbuchner püspök te- gyen lépéseket a közoktatásügyi mi- niszteriumban és követelje, hogy a miniszterium szüntesse meg egyes alantas közegek magatartását. Bog- Alajos dr. főtanfelügyelő a hitvalla- sos iskolák védelmében emelte fel szavát. Követelte, hogy az iskolák törvényadta jogait respektálják.

A közgyűlés további során mege- tették a választásokat, majd Vor- buchner püspök zárószavaival ért véget a tanácskozás.

Megkezdődött dr. Roska régész- professzor hadbíróági perének tárgyalása

(CLUJ.) A hadbíróság De Vecchi ezredes elnökletével ma reggel 9 óra- kor kezdte meg a tárgyalást dr. Ros- ka Márton cluji régész professzor ügyében, akit irredenta és revizionis- ta tevékenységgel vádolnak. A hata- mas vádirat szerint a professzor egy budapesti irredenta szervezetnek lett volna a tagja, továbbá több olyan magyarországi szakfolyóiratban dol-

gozott, amelyek állandóan cikkeket közöltek Magyarországnak Transzyl- vániához való jogáról. A tárgyaláson a védelem tanui közül nyolcból há- rom, a vádtanuk közül ötből egy hiányzott. A vádat Maniu őrnagy hadbíró-ügyész képviseli, míg a véde- lmet dr. Mircea Gheorghescu látja el. A vádirat felolvasása után, amely államellenes cselekménnyel és irre-

denta, revizionista tevékenységgel vádolja dr. Roskát, az elnök elsősor- ban is a vádlottat hívta fel, hogy ad- ja elő a maga védekezését. Dr. Ros- ka hangoztatta, hogy semmiféle ál- lamfelforgató szándéka nem volt, csupán a rendelkezésére álló törté- nelmi adatok alapján tudományos szempontok szerint írta meg dolgo- zatait anélkül, hogy tudomással volt volna a Transsylvania történelmi és archeologiai adatait feldolgozó buda- pesti társaság különféle terveiről. A kérdéses folyóiratok dr. Asztalos Miklós, Fodor Ferenc, dr. Gál István, dr. Szilágyi István stb. közreműkö- désével készültek, de nevezettekkel semmiféle különösebb kapcsolata nem volt. Dr. Roska végig hangoz- tatja, hogy semmiféle államellenes tevékenységet sem végzett.

A VÁDTANUK

Majd Daicovici Constantin a ré- gészeti intézet adminisztrátora tett vádtanuként vallomást. Szerinte Ros- ka professor magyar és német szak- lapokba írott cikkeivel államellenes tevékenységet végzett, mert a román helységneveket mindig csak magya- rul írta, valótlan történelmi adatokat és térképeket közölt és jelentéseiben is mellőzte a románság szempontjait. Gherasim Pintea 27 éves egyetemi asszisztens, a tulajdonképpeni felje- lentő elmondja, hogy 1931-ben Né- metországban tanultva látta, hogy Roska németnyelvű cikkei ártanak a románság érdekeinek. Ezért érezte kötelességének hazajövele után, hogy a professor tevékenységére felhívja a figyelmet. Még két vádta- nut és a mentő tanukat hallatták ma ki s azután kerül sor a vád- és védő-beszédre. Dr. Daicovici egyéb- ként kérte dr. Petran Coriolan egye- temi tanár szakértői kihallgatását is. Lapzártakor a tárgyalás folyik.

BOTRÁNY AZ AUTÓALLOMÁSON

(CLUJ.) Tegnap a Simleul-Silva- niei-iről jövő autóbussz érkezésekor botrányos incidens játszódott le az autóbussz-megállónál. Egy Cleches nevű rendőr fel akart szállani az autóbusszra, amelynek Szakács nevű sofőrje a hatósági rendelkezések foly- tán utközben nem állhatott meg s így a rendőrt nem vehette fel. Emiatt a rendő az autóbussz-megállóhelyre sietve, szembeszállott a sofőrrel, akit kérdőre vett, majd inzultált s köz- ben még szolgálati fegyverét is elő- vette. Közben lévő ugyancsak rendő- r bátyja Clechest azonban leintette, úgy a fegyvert Babica kontrolor fog- ta a kezében. Közben kintis jelenet- tek játszódtak le, amelyek miatt az egyik szemtanu villamossági főtiszt is tesznek Cleches közrendőr ellen.

— ELITÉLTEK EGY ÉKSZE- RÉSZT. A törvénytörvényész 3 havi elzárásra és 6000 lej pénzbüntetésre ítélte Geiler Mihály Vlahuta uccai ékszerészt, aki a Mihuta Florian banktisztviselő által elzálogosított ékszerekben kieserelte az ékköveket.

— Hubermann hangversenye. Bro- niszlav Hubermann a világhírű he- gedűművész hangversenyt adott a Davilla-Színházban. A művész Beetho- ven, Bach, Csajkovszki, stb. legjobb hegedű-verseit játszotta és való- sággal elbűvölte hallgatóit tüké- letes művészeti előadásával. A hangverseny sikerében Gimpel Ja- kabnak, Hubermann zongora kísérő- jének is nagy érdeme van.

CENZURAT